

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet b.b., telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет б.б., телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizja-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-230/14
R:07-05; 010-05/14

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH
za period 1. 1. - 31. 12. 2013. godine

Brčko, maj 2014. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
REZIME DATIH PREPORUKA	5
NALAZI I PREPORUKE.....	6
1. UVOD	6
2. OPĆI DIO	6
3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	7
5. NALAZI I PREPORUKE.....	7
5.1. SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.2. OBAVLJANJE DJELATNOSTI U SKLADU SA ZAKONOM I DRUGIM PROPISIMA	8
5.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG BUDŽETA.....	9
5.3.1. Izdaci za bruto plate	10
5.3.2. Izdaci za poštanske usluge i izdaci za povremene poslove	10
5.4. POSTUPCI PRINUDNE NAPLATE PREKRŠAJNIH NALOGA.....	12
6. KOMENTAR.....	12
7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI.....	13

**DIREKCIJA ZA FINANSIJE BRČKO DISTRIKTA BiH
DIREKTOR DIREKCIJE ZA FINANSIJE
Mato Lučić dip. oec.**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu Direkcija za finansije) za period **1. 1. - 31. 12. 2013.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Direkcije za finansije i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje nastanka materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Direkcije.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija-ISSAI (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja, skrećemo pažnju na sljedeće:

- 1) *Direkcija za finansije je iz svoje nadležnosti, propisane odredbama člana 12 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, propustila:*
 - *donijeti podzakonske akte: Uputstvo budžetskim korisnicima o načinu sačinjavanja i okvirnim iznosima kvartalnih finansijskih planova i Pravilnik kojim bi bili definisani uslovi sticanja i oduzimanja licenci za rad revizora i revizorskih preduzeća, način obezbjeđivanja kvaliteta revizije i revizorskih preduzeća i druga pitanja revizije, u skladu s odredbama člana 13 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,*
 - *usaglasiti postojeće podzakonske akte; Organizacioni plan Direkcije za finansije sa Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH i Uputstvo o donošenju odluke o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih budžetskih sredstava, s odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH tekuće godine (tačka 5.2. Izvještaja).*
- 2) *Inspektorima Porezne uprave Brčko distrikta BiH, u periodu 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, vršen je obračun i isplata plata uvećanih za 20% u odnosu na platni razred predviđen članom 5 Zakona o platama zaposlenih u organima uprave. Navedeno povećanje plata za 20% odobreno je Budžetom za 2013. godinu, a da pri tom isto povećanje nije regulisano Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH, niti bilo kojim drugim pravnim aktom koji reguliše problematiku plata. Osim navedenog, isplata plata je vršena bez izdatih rješenja, kojim bi bila regulisana visina bruto plate, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plate nije pratilo odgovarajuće rješenje (tačka 5.3.1. Izvještaja).*
- 3) *Na teret odobrenog budžeta za 2013. godinu, izvršeno je priznavanje i isplata rashoda, u iznosu od 29.474,18 KM, a obaveza za njihovo plaćanje je nastala u 2012. godini, čime je narušeno načelo modifikovanog nastanka događaja, što je suprotno odredbama člana 15 tačke 3) Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH i člana 30 tačke 1) Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH (tačka 5.3.2. Izvještaja).*

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH, u periodu **1. 1. - 31. 12. 2013.** godine, osim za navedeno u prethodnom pasusu, nema značajnih neusaglašenosti s važećim zakonskim propisima.

Zamjenici glavnog revizora
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Glavni revizor
Dževida Hodžić, dipl. oec.

REZIME DATIH PREPORUKA

Potrebno je poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u dijelu: isplate plata uposlenicima bez izdatih rješenja o imenovanju, blagovremenog evidentiranja obaveza poreza na dobit na osnovu podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, donošenja Uputstva o načinu sačinjavanja finansijskih planova i Pravilnika o sticanju i oduzimanju licenci za rad revizora, kao i dosljedne primjene Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Direkcija za finansije izvrši usklađivanje Organizacionog plana sa Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacionih jedinica.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja i usklađivanja zakonskih i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti.

Potrebno je, okončati unos obaveza poreza na dobit u evidencije Porezne uprave u roku koji je predviđen odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je Uputstvo o donošenju odluke o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih budžetskih sredstava, usaglasiti sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za tekuću godinu.

Potrebno je povećanje plata planirati i isplaćivati u okviru ograničenja u skladu s odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je plate obračunavati u skladu s odgovarajućim rješenjima, ugovorima ili odlukama za svakog uposlenog, kako je to predviđeno Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je sačiniti plan osposobljavanja pripravnika i imenovati osobe za praćenje rada istih u skladu sa Zakonom o državnoj službi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, ugovaranje i plaćanje usluga za održavanje javnih saobraćajnih površina i usluga održavanja javnih zelenih površina, vršiti u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, a njihovo evidentiranje u skladu s odobrenim pozicijama budžeta.

Potrebno je, u postupku eksproprijacije zemljišta, osnovni iznos priznati kao imovinu u skladu s odredbama MRS-JS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja, te iste evidentirati na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

Potrebno je obezbijediti pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prinudne naplate u skladu s odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

NALAZI I PREPORUKE

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija za finansije) za 2013. godinu, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08).

2. OPĆI DIO

Direkcija za finansije uspostavljena je kao organ javne uprave Distrikta.

Direkciju za finansije čine:

- Ured direktora Direkcije,
- Trezor,
- Porezna uprava i
- Stručna služba Direkcije.

Nadležnosti Direkcije za finansije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Distrikta;
- sprovođenje politike u oblasti finansija Distrikta;
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti finansija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH;
- sprovođenje zakona i drugih propisa;
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti finansija;
- podnošenje izvještaja Skupštini o raspoloživosti prihoda za godišnji budžet;
- učestvovanje u pripremi prijedloga godišnjeg budžeta u koordinaciji sa zamjenikom gradonačelnika Distrikta;
- dostavljanje izvještaja o izvršenju budžeta u skladu sa zakonom, a za potrebe gradonačelnika Distrikta;
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Distrikta na svim računima Distrikta;
- obavljanje drugih nadležnosti u skladu sa Statutom i zakonom.

Na dan **31. 12. 2013.** godine, Direkcija za finansije je imala **117** zaposlenika, a prema Organizacionom planu predviđeno je **126**.

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Direkcije za finansije u periodu **1. 1. - 31. 12. 2013.** godine, to jest planiranje i izvršenje izdataka - rashoda tekućeg budžeta i budžeta kapitalnih potreba, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, namjensko korištenje sredstava, ocjena upravljanja finansijama, funkcija sistema interne kontrole, praćenje primjene preporuka iz prethodnih revizija i analiza mjera preduzetih na osnovu tih preporuka.

Cilj revizije je da se provođenjem revizije obezbijedi nezavisno mišljenje o primjeni zakona i drugih propisa, izvršenju budžeta Direkcije za finansije, korištenju resursa i upravljanju imovinom Distrikta, te na taj način doprinese pouzdanom izvještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom Distrikta. Revizija informiše javnost, nadležne organe i institucije o nalazima i preporukama, pravovremenim i javnim objavljivanjem revizorskog izvještaja.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija provodi provjerama na bazi uzoraka i da u sistemu interne kontrole i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Do okončanja revizije Direkcija za finansije **nije postupila** po Akcionom planu, broj:13.9-04.1-579/13 od 8. 7. 2013. godine, sačinjenom na osnovu preporuka prethodne revizije, u dijelu koji se odnosi na sljedeće:

- Direkcija za finansije iz svoje nadležnosti, nije donijela podzakonske akte, pravila i procedure, kojima bi određene oblasti poslovanja bile dovoljno i precizno definisane, te kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa, što se odnosi na:
 - a) Uputstvo budžetskim korisnicima o načinu sačinjavanja i okvirnim iznosima kvartalnih finansijskih planova predviđeno odredbama Zakona o trezoru Brčko distrikta BiH, kako bi se izbjegli propusti kod planiranja, praćenja i izvještavanja o upravljanju i potrošnji odobrenih budžetskih sredstava i
 - b) Pravilnik kojim bi bili definisani uslovi sticanja i oduzimanja licenci za rad revizora i revizorskih preduzeća, način obezbjeđivanja kvaliteta revizije i revizorskih preduzeća i druga pitanja revizije, u skladu s odredbama člana 13 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- nije izvršeno usaglašavanje odredbi člana 2 tačke 5 Uputstva o donošenju odluke o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih budžetskih sredstava, s odredbama člana 29 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i odredbama člana 16 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za tekuću godinu,
- nije izvršeno usklađivanje Organizacionog plana Direkcije za finansije sa Zakonom o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacionih jedinica (član 2 Organizacionog plana s odredbama člana 5 Zakona), također nije izvršeno međusobno usklađivanje odredbi članova 5, 7 i 8 navedenog Organizacionog plana,
- u evidenciji poreznih i neporeznih prihoda, nisu obezbijeđeni podaci, o naplati i zaduženjima tekućeg perioda odvojeno od podataka iz ranijeg perioda,
- nisu poduzimane mjere za efikasnu naplatu poreza na imovinu u skladu s odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i
- u skladu s odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH, nisu na web-stranici objavljeni podaci iz fiskalnog registra o procijenjenoj vrijednosti nekretnina poreznih obveznika.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje a isto najviše dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Organizacionim planom Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Organizacioni plan) je utvrđena unutrašnja organizacija Direkcije za finansije, koja obuhvata organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Direkcijom za finansije i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, saradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije za finansije uređeni su Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacionim planom Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Službe interne kontrole su uspostavljene na osnovu Organizacionog plana Direkcije za finansije, a način rada Službi internih kontrola regulisan je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja Direkcije za finansije za 2013. godinu, utvrđeno je, da sistem interne kontrole, nije na zadovoljavajućem nivou u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih akata, a što se ogleda u sljedećem:

Porezna uprava Direkcije za finansije, nije u predviđenom roku okončala unos obaveza poreza na dobit na osnovu podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, što je suprotno odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Isplata plata (inspektorima Porezne uprave) je vršena bez izdatih rješenja o imenovanju, kojim bi bila regulisana visina bruto plate, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plate nije pratilo odgovarajuće rješenje.

Direkcija za finansije nije donijela poseban program osposobljavanja pripravnika, niti je imenovala odgovorne osobe za praćenje i usmjeravanje rada pripravnika, što je suprotno članu 56 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Direkcija za finansije je na teret odobrenog budžeta za 2013. godinu vršila priznavanje i isplatu rashoda, u iznosu od **29.474,18 KM**, a obaveza za njihovo plaćanje je nastala u 2012. godini. Navedeno upućuje na zaključak da je narušeno načelo modifikovanog nastanka događaja, što je suprotno odredbama člana 15 tačka 3) Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH i člana 30 tačka 1) Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Isplate po sudskim rješenjima za eksproprijaciju zemljišta, u iznosu od 918.718,50 KM, priznate su kao rashodi tekućeg obračunskog perioda. Navedene isplate nisu se mogle priznati kao rashodi, s obzirom da su rezultati transakcija sticanje imovine Brčko distrikta BiH.

Osim navedenog, pojedini podzakonski akti, pravila i procedure nisu doneseni, kao što je konstatovano i u prethodnoj reviziji, čime su određene oblasti poslovanja nedovoljno i neprecizno definisane, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa, što se prvenstveno odnosi na:

- Uputstva budžetskim korisnicima o načinu sačinjavanja i okvirnim iznosima kvartalnih finansijskih planova kako bi se izbjegli propusti kod: planiranja, praćenja i izvještavanja o upravljanju i potrošnji odobrenih budžetskih sredstava.
- Pravilnik kojim bi bili definisani uslovi sticanja i oduzimanja licenci za rad revizora i revizorskih preduzeća, način obezbjeđivanja kvaliteta revizije i revizorskih preduzeća i druga pitanja revizije.

Potrebno je poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u dijelu: isplate plata uposlenicima bez izdatih rješenja o imenovanju, blagovremenog evidentiranja obaveza poreza na dobit na osnovu podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, donošenja Uputstva o načinu sačinjavanja finansijskih planova i Pravilnika o sticanju i oduzimanju licenci za rad revizora, kao i dosljedne primjene Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, Zakona o trezoru Brčko distrikta BiH i Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH.

5.2. Obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima

Direkcija za finansije je organizovana u skladu s članom 2 Organizacionog plana, odnosno organizacioni dijelovi Direkcije za finansije su: Kancelarija direktora, Stručna služba Direkcije, Trezor i Porezna uprava. Kao i u prethodnim revizijama, ukazujemo da Organizacioni plan nije usklađen sa Zakonom o Direkciji za

finansije Brčko distrikta BiH, odnosno odredbe člana 2 Organizacionog plana nisu u skladu s odredbama člana 5 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacionih jedinica.

Potrebno je da Direkcija za finansije izvrši usklađivanje Organizacionog plana sa Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacionih jedinica.

Revizijom smo utvrdili, da je Direkcija za finansije iz svoje nadležnosti, propisane odredbama člana 12 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, propustila donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH, kojim bi bili definisani uslovi sticanja i oduzimanja licenci za rad revizora i revizorskih preduzeća, načina obezbjeđivanja kvaliteta revizije i revizorskih preduzeća i druga pitanja revizije, što je u suprotnosti s odredbama člana 13 Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja Pravilnika o primjeni Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obaveze **poreza na dobit** evidentiraju se na osnovu godišnjih poreznih prijava koje porezni obveznici, u skladu s odredbama člana 22 stava 1 Zakona o porezu na dobit Brčko distrikta BiH, dostavljaju Direkciji najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu. U postupku revizije utvrdili smo da Porezna uprava Direkcije za finansije, nije u predviđenom roku (do **30. 6.** tekuće godine) okončala unos obaveza poreza na dobit na osnovu podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, što je suprotno odredbama člana 6 stava 3 Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, okončati unos obaveza poreza na dobit u evidencije Porezne uprave u roku koji je predviđen odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Direkcija za finansije je, u skladu sa svojom nadležnošću, donijela Uputstvo o donošenju odluke o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih budžetskih sredstava, broj: 02-04.1-94/10, dana 30. 3. 2010. godine. Navedenim Uputstvom u članu 2 tačke 5 regulisano je da se preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti samo u **četvrtom kvartalu tekuće godine**. Odredbama člana 29 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i člana 16 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH regulisano je da se unutrašnja preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti u zadnja tri kvartala tekuće godine. Navedeno upućuje na zaključak, kao što je konstatovano i u prethodnoj reviziji, da Uputstvo nije usaglašeno sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta za 2013. godinu.

Potrebno je Uputstvo o donošenju odluke o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih budžetskih sredstava, usaglasiti sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za tekuću godinu.

5.3. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Planom budžeta za **2013.** godinu odobrena sredstva za tekuće izdatke iznose **20.867.483,77 KM**, a izvršeno je **20.210.765,35 KM** ili **96,85 %** (tabela broj 1 u prilogu Izvještaja).

U okviru navedenih sredstava odobrena su i sredstva za isplatu stare devizne štednje i isplate po sudskim rješenjima u iznosu od **17.051.383,57 KM**, a realizovana su u iznosu od **16.471.982,50 KM**, ili 96,60% planiranih sredstava.

Od navedenog ukupnog iznosa planiranog tekućeg budžeta za 2013. godinu, Direkciji za finansije kao korisniku budžeta odobreno je **3.816.100,20 KM**, a ostvareno je **3.738.782,85 KM**, ili 97,97 % .

Struktura odobrenih i realizovana sredstava za tekući budžet prikazana je u tabeli kako slijedi:

	Planirano 2013.	Ostvareno 2013.	% ostvarenja
1. Izdaci za kamate na domaća i strana pozajmljivanja i otplate duga po osnovu stare devizne štednje	12.075.768,67	11.534.572,47	95,52
2. Isplate po sudskim rješenjima i presudama i vansudskim porav.	4.975.614,90	4.937.410,03	99,23
3. Tekući izdaci	3.816.100,20	3.738.782,85	97,97
UKUPNO:	20.867.483,77	20.210.765,35	96,85

5.3.1. Izdaci za bruto plate

Izdaci za bruto plate planirani su u iznosu od **2.953.941,89 KM**, a ostvareni u iznosu od **2.766.992,63 KM** ili **93,67 %** plana.

Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo, kao što je konstatovano prethodnom revizijom, da je inspektorima Porezne uprave Brčko distrikta BiH, u periodu 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, vršen obračun i isplata plata uvećana za 20% u odnosu na platni razred predviđen članom 5 Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH. Navedeno povećanje plata za 20% odobreno je Budžetom za 2013. godinu, a da pri tom isto povećanje nije regulisano Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH, niti bilo kojim drugim pravnim aktom koji reguliše problematiku plata. Osim navedenog, isplata plata je vršena bez izdatih rješenja, kojim bi bila regulisana visina bruto plate, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plate nije pratilo odgovarajuće rješenje.

Potrebno je povećanje plata planirati i isplaćivati u okviru ograničenja u skladu s odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je plate obračunavati u skladu s odgovarajućim rješenjima, ugovorima ili odlukama za svakog uposlenog, kako je to predviđeno Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Po osnovu Programa Vlade Brčko distrikta BiH za zapošljavanje pripravnika, u Direkciji pripravniki staž obavlja 23 pripravnika sa visokom stručnom spremom. Za vrijeme trajanja pripravnčkog staža, pripravnici se osposobljavaju za samostalan rad, pri čemu sudjeluju u posebnom programu osposobljavanja za obavljanje poslova određenog radnog mjesta, te njihov rad prate odgovorne osobe. Utvrdili smo, da Direkcija za finansije nije donijela poseban program osposobljavanja pripravnika, niti je imenovala odgovorne osobe za praćenje i usmjeravanje rada pripravnika, što je suprotno članu 56 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je sačiniti plan osposobljavanja pripravnika i imenovati osobe za praćenje rada istih u skladu sa Zakonom o državnoj službi Brčko distrikta BiH.

5.3.2. Izdaci za poštanske usluge i izdaci za povremene poslove

- Izdaci za poštanske usluge realizovani su u iznosu od **109.259,38 KM**. Uvidom u analitičke kartice i račune izdate od strane dobavljača utvrdili smo, da su na teret budžeta **2013.** godine priznati i isplaćeni izdaci za poštanske usluge u iznosu od **24.825,30 KM**, za koje je obaveza nastala u **2012.** godini.
- Izdaci za privremene i povremene poslove realizovani su u iznosu od **22.334,16 KM**. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju također smo utvrdili, da je dio izdataka u iznosu od **4.648,88 KM**, priznat i isplaćen na teret budžeta 2013. godine, a obaveza je nastala u 2012. godini.

Na osnovu navedenog zaključujemo, da priznavanje dijela rashoda navedenih pod a) i b), u iznosu od **29.474,18 KM**, nije izvršeno u periodu kad je nastala obaveza za njihovo plaćanje, time je narušeno načelo modifikovanog nastanka događaja, što je suprotno odredbama člana 15 tačke 3 Pravilnika o

računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH i člana 30 tačke 1 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

5.3.3. Izdaci po osnovu sudskih presuda i vansudskih poravnanja

Izdaci po osnovu sudskih presuda i vansudskih poravnanja planirani su u iznosu od **4.975.614,90 KM**, a izvršeni su **4.937.410,03 KM** ili **99,23%**.

U izvršenim izdacima evidentirani su izdaci za usluge održavanja javnih saobraćajnih površina i usluge održavanja javnih zelenih površina u iznosu od **1.235.185,83 KM**, a koje su bile u nadležnosti **Odjeljenja za javne poslove. U 2011. godini i pored planiranih i odobrenih sredstava od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, navedene usluge nisu bile plaćene od strane nadležnog Odjeljenja.** Razlog neplaćanja navedenih usluga, a što smo i konstatovali provedenom revizijom za 2011. godinu, je što Odjeljenje za javne poslove nije dalo saglasnost na plan i program održavanja javnih saobraćajnih površina, dostavljenog od strane JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH. Osim toga, uočili smo, da Odjeljenje za Javne poslove, nije donijelo program održavanja javnih zelenih površina, a što je Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, propisana nadležnost Odjeljenja. **Dana 23. 4. 2012. godine Pravobranilaštvo Brčko distrikta BiH je dalo saglasnost da se navedena potraživanja realizuju Ugovorom o vansudskom poravnanju, uz uslov da se potvrdi plan i program održavanja javnih saobraćajnih površina i donese program održavanja javnih zelenih površina.** Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, uočili smo, da je **Direkcija za finansije izvršila** plaćanje gore navedenih usluga bez potvrđenog plana i programa održavanja javnih saobraćajnih površina i programa održavanja javnih zelenih površina, što je suprotno članovima 169 i 190 Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH. Zaključujemo da je navedena obaveza trebala biti plaćena sa Odjeljenja na kojem je bila i planirana, iz razloga što je bila i fakturisana na Odjeljenje za javne poslove. Revizijom smo utvrdili, da je JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH dostavilo račune za gore nastalu obavezu, a Odjeljenje je izvršilo povrat računa zbog toga što prethodno nije zaključen ugovor i obezbijedilo pravovremen i valjan nadzor nad realizacijom navedenih usluga.

Izdaci za eksproprijaciju zemljišta po osnovu sudskih sporova iznosili su **968.764,42 KM**, sa pripadajućim troškovima zatezних kamata i sudskih sporova. Navedeni izdaci planirani su u okviru kapitalnog budžeta Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove, a isti su plaćeni iz tekućeg budžeta Direkcije za finansije i **evidentirani i priznati kao rashodi** tekućeg obračunskog perioda.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo, da se dio navedenih izdataka, u iznosu od **918.718,50 KM**, ne može priznati kao rashod tekućeg obračunskog perioda, s obzirom da je kupovina zemljišta sticanje imovine Brčko distrikta BiH, što je suprotno odredbama paragrafa 7 MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja. Za realizaciju i evidentiranje navedenih sredstava, potrebno je donijeti procedure kojim bi bili regulisani postupci i to: način realizacije i knjigovodstveno evidentiranje istih. Konstatujemo da u navedenom slučaju nisu ispunjeni uslovi za priznavanje rashoda u dijelu osnovnog iznosa ekspropisanog zemljišta u iznosu od 918.718,50 KM, s obzirom da je rezultat transakcije sticanje imovine.

Potrebno je, ugovaranje i plaćanje usluga za održavanje javnih saobraćajnih površina i usluga održavanja javnih zelenih površina, vršiti u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, a njihovo evidentiranje u skladu s odobrenim pozicijama budžeta.

Potrebno je, u postupku eksproprijacije zemljišta, osnovni iznos priznati kao imovinu u skladu s odredbama MRS-JS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja, te iste evidentirati na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

5.4. Postupci prinudne naplate prekršajnih naloga

U 2013. godini zaprimljeno je ukupno **2.941** prekršajnih naloga čija je vrijednost najmanje **590.000,00** KM (izvedeno iz prosječnog iznosa prekršajnih naloga iz prethodnog perioda). Od navedenog broja zaprimljenih predmeta u 2013. godini pokrenut je postupak prinudne naplate samo za **331** predmet. Tokom 2013. godine pokrenuto je još **2.449** postupaka prinudne naplate, a isti se odnose na prekršajne naloge iz ranijih godina. Ukupna vrijednost prekršajnih naloga čiji postupak prinudne naplate je pokrenut iznosi **141.793,00 KM**, od čega je naplaćeno **27.625,00 KM**. Navedeno upućuje na zaključak, da nisu obezbijedene pretpostavke da se kontinuirano radi na obradi zaprimljenih predmeta (prekršajnih naloga) i pokretanju postupka prinudne naplate, što je u suprotnosti s odredbama člana 17 Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH. Sve gore navedeno imalo je za posljedicu da su značajna sredstva po ovom osnovu ostala nenaplaćena u 2013. godini.

Potrebno je obezbijediti pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prinudne naplate u skladu s odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

6. Komentar

Direkciji je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja u periodu 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, broj: 01-02-03-13-193/14, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija se očitovala dopisom broj: 13.9-04.1-411/14 od 27. 5. 2014. godine. Uz Očitovanje Direkcija je za određeni broj nalaza dala obrazloženja i primjedbe ali nije dostavila dodatnu dokumentaciju, koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvještaju.

Tim za reviziju:

Avdija Bašić, dipl. oec.

Began Čaušević, dipl. oec.

7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Plan i izvršenje budžeta tekućih potreba u **2013.** godini Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH

Tabela broj 1

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani iznos	Realizovani iznos	% realizacije	Raspoloživi iznos
600000	RASHODI	20.867.483,77	20.210.765,35	96,85	656.718,42
610000	TEKUĆI IZDACI	20.867.483,77	20.210.765,35	96,85	656.718,42
611000	PLATE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	2.999.446,03	2.952.845,87	98,45	46.600,16
611100	Bruto plate i naknade	2.999.446,03	2.952.845,87	98,45	46.600,16
611200	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	74.931,00	63.798,06	85,14	11.132,94
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	95.400,17	94.205,48	98,75	1.194,69
612100	Doprinosi poslodavca	95.400,17	94.205,48	98,75	1.194,69
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	17.306.450,90	16.752.539,85	96,80	552.911,05
613100	Putni troškovi	16.145,00	12.956,65	80,25	3.188,35
613200	Izdaci za energiju	71.881,00	71.225,01	99,09	655,99
613300	Izdaci za komunalne usluge	179.600,00	175.963,32	97,98	3.636,68
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	52.475,00	48.083,73	91,63	4.391,27
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	23.274,00	21.140,29	90,83	2.113,71
613700	Izdaci za tekuće održavanje	74.153,00	70.528,49	95,11	3.624,51
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	27.579,00	24.559,00	89,05	3.020,00
613900	Ugovorene usluge	16.860.343,90	16.328.083,36	96,84	532.260,54
616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	467.186,67	411.174,15	88,01	56.012,52
616200	Izdaci za inostrane kamate	61.491,00	47.456,14	77,18	14.034,86
616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	303.200,67	261.223,46	86,16	41.977,21
616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	102.495,00	102.494,55	100,00	0,45

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2013. godini

Tabela broj 2

R. br.	VRSTA PRIHODA		Plan za 2013. god.	Zaduženje 2013. god.	Ostvareno 2013. god.	% ostvarenja u odnosu na plan	% ostvarenja u odnosu na zaduženje
0	1		2	3	4	5 (4/2)	6 (4/3)
1.	711100	Porez na dohodak	1.700.000,00	1.388.963,69	1.763.320,00	103,72	126,95
2.	711200	Porez na dobit	8.050.000,00	10.768.846,86	11.353.994,00	141,04	105,43
3.	713100	Porez na platu	7.260.000,00	6.461.106,04	8.409.390,00	115,83	130,15
4.	714100	Porez na imovinu	1.300.000,00	1.506.469,66	1.316.856,00	101,30	87,41
5.	715100	Porez na promet proizvoda i usluga	0,00	240.404,72	61.823,00	0,00	25,72
6.	715200	Porez na promet od igara na sreću	450.000,00	403.797,88	394.895,00	87,75	97,80
7.	715300	Naknade za izdavanje odobrenja	500.000,00	399.221,51	490.500,00	98,10	122,86
8.	722321	Komunalne takse	500.000,00	415.852,97	451.919,00	90,38	108,67
UKUPNO			19.760.000,00	21.584.663,33	24.242.697,00	122,69	112,31

Budžet kapitalnih potreba 2011./2013. godina

:

Tabela broj 3

Godina	Planirani kapitalni budžet po godinama	Izvršeno do 1. 1. 2013.	Izvršenje kapitalnog budžeta u 2013. god.	Izvršeno na dan 31.12.2013. (2+3)	Neurošena planirana sredstva na dan 31.12.2013. (1-4)	% izvršenja na dan 31.12.2013. (4/1 x 100)
0	1	2	3	4	5	6
2011.	150.000,00	150.000,00	0,00	150.000,00	0,00	100,00
2012.	124.612,70	0,00	107.155,10	107.155,10	17.457,60	85,99
2013.	125.000,00	0,00	0,00	0,00	125.000,00	0,00
Ukupno	399.612,70	150.000,00	107.155,10	257.155,10	142.457,60	64,35